

Bonne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 25.

22de juni 1901.

27de aarg.

To gode venner.

Børneblad

ubkommer hver sondag og kostet 50 cents for året, betalt i **forstud**. I pakker til en adresse pga over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Bønge og beklædninger samt alt, hvad der angaaer ekspeditionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemerkninger til bibelhistorien, stykke 24.

M o s e s f ø d t e s .

Med dette stykke i bibelhistorien begynder vi paa anden Mosebog.

Vi er nu færbige med patriarkernes historie. Nu finder vi Guds menighed ikke længere som en enkelt familie, men som et helt folk. Flere hundreder af aar har Jakobs familie boet i Egypten og er blevet et talrigt folk. Det var derfor Gud lod dem bo der saa lange, forat de kunde blive mandsterke nok til at indtage det land, som Gud havde lovet Abraham, Isak og Jakob og deres afdom.

Men de havde det ikke godt i Egypten paa det sidste. Josef og hans velgjerninger mod landet var for længe siden glemte.

Egyptens konge var bange for hebræerne, at de kunde slutte sig til nogen af landets fiender og paa den maae faa magten i landet. Saa blev Israels børn satte til haardt trællearbeide i den tanke, at det vilde stanse udviklingen. Men deri tog kongen feil. Israels børn blev stedse talrigere. Saa befalede kongen de hebreiske jordemødre, at de skulde dræbe alle gutter, som fødtes. Men jordemødrene adlyb Gud mere end mennesker. De var fromme, gudfrygtige kvinder, som ikke vilde adlyde kongen i det, som var synd.

Saa befalede kongen, at alle hebreiske gutter, som fødtes, skulde fastes i Nilens flod.

Vi ser af alt dette, hvorledes Guds menighed har været forfulgt til alle tider. Men det synes ikke mennesrene at kjæmpe mod Gud. Han fører sin vilje igennem.

Nu begynder Moses's historie. Han var en af de gutter, som skulde fastes i floden. Hvorledes han blev det, figer bibelhistorien os. Gud styrrede det saa, at dette spædbarn, som droges op af vandet, skulde engang komme til at føre baade kongen og landets krigere ned i vandet, og der skulde de blive liggende, mens det folk, som Moses tilhørte, seirrig skulle drage ud af

landet for at indtage det land, som Gud havde lovet dem.

Kongens egen datter frelste barnet. Men han skulde blive en hebræer, ikke en ægypter, derfor føjede Herren det saa, at hans egen moder skal opdrage ham. Derved skal han lære at kjende sit folk og sine fædres Gud. Det er meget vigtig, at man lærer at kjende den sande Gud fra bandommen af. Senere, da Moses blev stor, bragte moderen ham til Faraos datter. Som hendes søn tilhørte han kongefamilien og var medlem af hoffet. Derved skal han adgang til ægypternes visdom og dannelse. Ved hoffet kunde han lære mange nyttige ting om, hvorledes et folk skal styrres og regjeres. Og det kom ham vel med, da han senere selv maatte styre og regjere sit folk.

Men hvor meget nyttigt og godt end Moses lærte ved det ægyptiske hof, saa betragtede han dog den gudsfrøgt, som han havde lært af sin moder, som langt mere værd end alle hedenske kundskaber. Han ansaa det for langt større værd at tilhøre Guds folk, selv om det var et trælefolk, end at være Faraos datters søn og tilhøre den hedenske kongefamilie.

Deraf skal ogsaa vi lære at betragte det som vor største værd at tilhøre Guds menighed. Det er en langt større værd at være et Guds barn end at være præsident af de forenede stater eller konge af England eller tyft keiser. Det havde Moses lært af sin moder.

I skoven.

Oversat fra engelsk.

Første kapitel.

Midt i en stor skov var der et høgetræ. I høgetræet var der et rede, og i redeet var der fem smaa unger, af hvilke den yngste hed Konrad.

Konrad var et ungtræ. Baade hans far og mor sagde det, og de var naturligvis de bedste dommere. Det samme sagde et jordetræ, som hed Goody Brown, og som boede ved høgetræets rødder.

Konrad var tidlig blevet opdraget til at være artig og opmærksom mod jordetrænet. Det var ikke dets feil, men dets ulykke, det stakkars lille ting, at det ikke var et trætræ, sagde Konrads mor. Hun skulle aldrig glemme, hvilken mose jordetrænet havde haft

med at komme op i træet, da hun havde saa vanskeligt for at klætre; men hun vilde gjerne se Konrad straks efter han var født.

Hun bragte en hasselnød med til Konrad i hver af sine hjæveposer; thi sjønt hun kun var et jord-elorn, var hendes mand meget rig og havde et rum fuldt af vinterforraad nede ved en gang, som flyngede sig imellem høgetræets rødder.

Der var ikke meget rum til forraad oppe i det luftige hjem imellem grenene, — men saa var de ogsaa træ-elorn, og det vilde været under deres værdighed at samle forraad for vinteren. Derfor modtog Konrads mor meget naadigt hasselnødderne til sin søn, og jord-elornet var særdeles tilfreds.

Konrad spurgte, hvorfor hun var saa fort, og havde saadan strid pels og stribet ryg, samt en pose i hver hjæve. Men hans mor fortalte ham, at smaa elorn ikke maa gjøre spørgsmål, derfor spiste han sine nødder og stirrede paa Goodys lange næse og hale, som hun flæbte efter sig istedenfor at bære den opreist, ligesom hans mor gjorde.

Konrad syntes, det maatte være meget besvært at have hjæveposer; men hans mor lagde hjærligt sin poste paa hans hoved og sagde, at han nof lidt efter lidt vilde fåjonne det bedre. Men hans far mente, at han virkelig ogsaa undertiden gjerne vilde være et jord-elorn, — der var saa mange besværligheder forbundne med en høj stilling, og sjønt han ikke have imod at have en velfuld mæbbod, ligesom hans nabo Brown der nedenunder. Konrads mor ryftede paa hovedet og rettede sin hale endnu mere i veiret; det funde rigtignok aldrig jord-elornet gjøre.

Det var midt paa dagen i stoven og en meget varm sommerdag; derfor var det bedre at være i stoven end noget andet sted. Dette sagde nu i det mindste elornet, idet det klædte op i trætoppene, hvor grenene svædede frem og tilbage for det milde vindpust.

"Endnu bedre at sidde og spise under et flyggefuldt telt", tænkte stovmusen, og indrettede sig meget hyggeligt under en paddehat, der hævede sig over den som et lidet hvælvet tag, gjennem hvilket aldrig nogen solstraale kunde finne.

"Allerbedst at gjøre, som jeg gjør", sagde vandrotten, idet den plumpede ud i hækken. Solen brændte varmt paa vandet, men den lille vandrotte dufkede kun en smule dybere, og det

fjæliger vand lukkede sig over det sorte hoved. Bludselig forstummer insekternes summen i den stille luft. Den øvre verden, hvor guldsmedene glitret, hvor svø og vandplanter bølger, hvor svalene flagrer om efter myggesværme, er blevet stille; du hører kun hækvens rislen, idet den snor sig mellem stenene paa bunden og vandiljernes rødder.

Dernede imellem svø og vandplanter, der har vandrotten sin lille verden.

Men høit oppe sad Konrad i trætoppen og tittede høit og lavt med sine sorte øyne. Dersom han havde været ældre og havt mere erfaring, vilde han have faldt i sovn, ligesom hans forældre og andre fornuftige væsener gjorde i middagsstunden. Men Konrad havde ingen erfaring; derfor blev han ogsaa vægen.

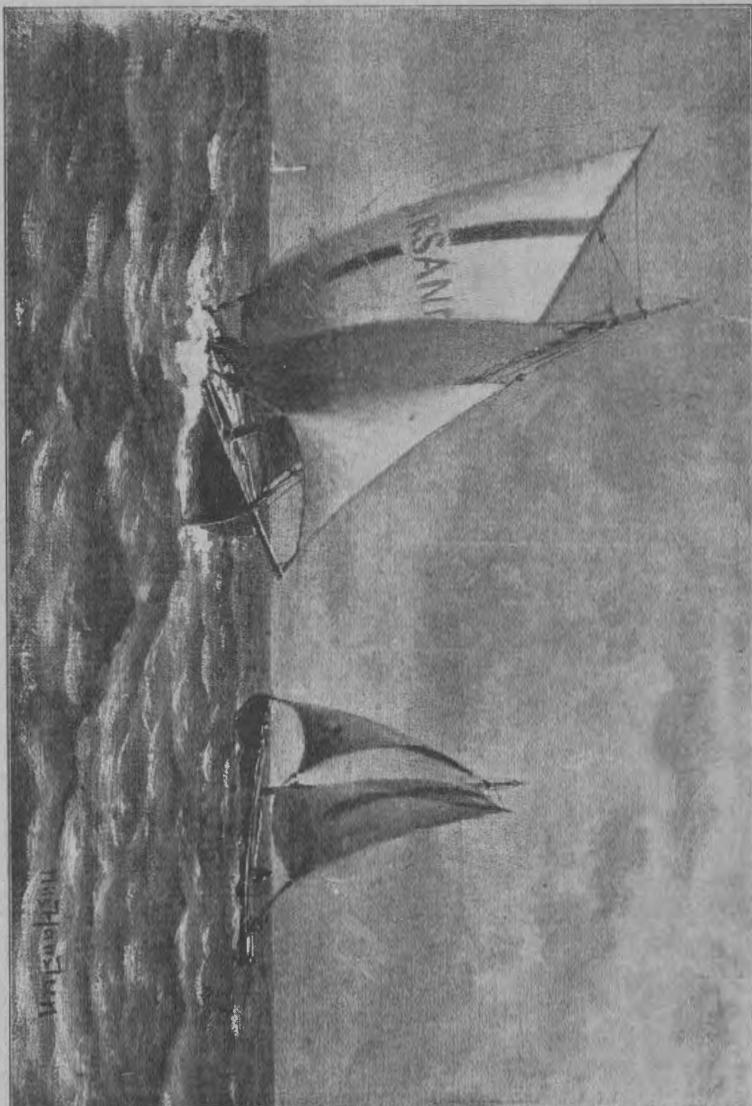
Og hør nu, hvad Konrad saa.

Solen stod netop lige over hans hoved, og flyggerne var saa sorte, at de kun faldt som smaa sorte pletter fra det ene blad over paa det andet. Naarsomhelst et blad vistede, smuttede straks et solglint ind, saa det næsten saa ud som om solskinnet og flyggen legte gjemsel sammen.

Og solstraalerne fandt mange smukke ting at lege med. Der var den gultoppede gjerdesmut, der sad paa en gren som en liden dronning med sin krone paa hovedet og med en baggrund af grønne blade. Paa en gren lidt længere nede i det samme træ sad den lille dompap med sine smukke fjær, som den zirligt phantede. Der var store brune og gule bier, som summede omkring lindeæernes blomster. Der var ogsaa egenødder; endnu var de grønne, — de vil nok brunes i solen, — jo før jo bedre, tænkte Konrad, idet han betragtede dem med kløgtige øyne. En grøn og gul torbiist spaserede langsomt paa egebladet.

Længere nede blev solstraalerne ganske borte i smaastrættet, som bestod af bregnner, vild efeu og fort hælgende græs. Dernede var nu igjen en hel travl verden af flittige insekter, myrer og langbenede græshopper, mariehønen med sin røde læbe, adstædige snegler og lodne larver. Konrad, som sad oppe i høiden, saa ned paa dem, omtrent som vi ser ned paa elornet.

Alt dette saa Konrad. Sandhyligt vilde han have set endnu meget mere — ialtfald var dette ikke halvparten af, hvad der var at se —, men saa hørte han en svag raslen mellem bladene bag sig, og en blød, brun hale strøg over hans fjær. Da saa han omkring hjørnet et par

Grafitti

Elin læser for børnene.

lyse sine lige skjelmst paa ham, og straks kom der farende op til ham langs ad grenen det vevreste, nettest og mest glinsende lille ekorn, han nogensinde havde set.

"Er du ogsaa vaagen, Ermine?" spurgte Konrad hvidklaende.

"Ja lysvaagen, bror Konrad", — og den lille tingest hoppede af glæde ned paa en lavere gren.

"Tag mig, hvis du kan", sagde hun lyftig, idet hun vendte sit næsvisse lille brune øjne henimod Konrad.

Derpaa begyndte disse to ugangsdyr at lege gjemsel op og ned i træet, sludrende og springende, saa grenene slog omkring og bladene raslede, uden at tænke paa, at alle andre sov, og at der skulde være aldeles stille i træet.

Nu vaagnede deres far og mor meget misforståede. Derpaa vaagnede deres to brødre, Ambrosius og Sylvan, meget ørgerlige; og søster Judy, hun var ikke egentlig vred, men forærmet paa forældrenes vegne.

Men det værste var, at de vækkede bedstemor, som var gammel og trængte til al den sogn, hun kunde faa. De stremte hende saa, at hun ikke kunde sove mere den dag.

Konrad og Ermine blev sendte ned til hendes hul paa den laveste gren for at hede om forladelse. Det var et smukt, stort hul, rigt behængt med mos og med friske, grønne blade i bunden, men saa mørkt, at Konrad snubledede over en gren midt i indgangen. "Men hjære! du kommer jo som en muldvarp og ikke som et velopdraget ekorn", sagde bedstemoderen barsht.

(Forts.)

Min!

Jeg var en fireaars gut, da der en dag kom et fortrandet brev; mine forældre brøb det og læste det — taarerne faldt deres øine — min fabers moder var død.

Nogle uger senere kom der en vognladning forstjellige sager til os; det var min bedstemoders efterlabenstab. I blandt dem fandtes ogsaa en stor, thy bog. Min moder sagde til mig: "Se, det har været din hjære bedstemoders bibel, og hun har ubrykkelig bestemt i sit testamente: 'Min bibel skal den lille Georg have', den tilhører altsaa dig." Hvor jeg var lykkelig! saadan en thy, stor bog — min. Ganske vist fil jeg knap lov til at røre den, men den blev lagt ind i den pene stue paa et lidet bord. For

det meste var denne stue tillukket, men naar døren engang imellem stod aaben, listede jeg mig hen til bordet og betraktede med stille glæde og fuld af ørefrygt den store, thy bog — min bog — paa alle kanter.

* * *

Jeg blev større, kom i skole, lærte at læse, skrive og regne. Hjemme i hjørnet af dagligstuen var der stillet et gammelt tjøttenbord op — det var mit arbeidsbord. Derpaa stod min "ABC" og min regnebog, smaa, tynde bøger. Hvor vilde jeg gjerne have min store, thy bog bibel staende der, saa vilde biblioteket se betydelig mere anseligt ud. Jeg fremkom altsaa med mit ønske for modet. "Ja, du kan jo have din bibel der, men se til, at du passer godt paa den!" Hurtig var jeg inde at hente den og bar nu omhyggelig min bibel hen til arbeidsbordet. Saa stod den der, "ABC'en og regnebogen lænede sig fortrolig op til den store, thy bog — men jeg sad foran min bogstaf og glædede mig langeligt.

Med tiden lærte jeg, hvad en gut skal lære; mange andre bøger kom til at staa ved siden af de første tre. Min bibel blev altid staaende i midten. Nu kunde jeg læse i min bibel. Jo, der stod det altsammen fort paa hvidt, hvad læreren fortalte os i skolen, og jeg læste og læste det igjen. O, hvor har jeg mangen gang i mine stille tanker tækket min bedstemoder, at hun netop havde betænkt mig med denne bog i sit testamente.

Af den "lille Georg" blev der lidt efter lidt en større (d. v. s. en "længere") Georg, bogen talte ligesaa vel til de smaa som til de store, og jeg besluttede, at jeg vilde være prest. Jeg studerede teologi. Mange kostelige bøger kom til mine andre; men min bibel stod altid i midten. Og idag? Da er jeg prest, er blevet, hvad min hjære bedstemoder maaesse i det stille har ønsket, og jeg er det gjerne, og vilbe ikke bytte med noget andet kaf i den hele verden. Nu glæder jeg mig end mere over den store bog, jeg hjænder den nu ikke blot fra det ydre, men ogsaa fra det kostelige indhold, og ogsaa om dens indhold kan jeg nu sige: "Mit", mine er alle forjættelserne, mit det glade budskab, det er min frelses, der er født, min gudsfreden, himmeltrøsten, mine kræfterne og styrken. Og naar den vantro verden taler ned sættende om min bog, om ogsaa stote "lærde" herrer kritiserer den, hvad anfægter det mig? Den er og bliver alligevel min bog, mit hjære, dyrebare Guds ord.

Katten i ovnsbænken.

Og katten laa i ovnsbænken,
han klagede sin store nød:
han havde saa vondt i hødet,
han troede, det blev hans død.

"Aa hei og haa", sa rotten,
"aa nu er katten død!
Nu kan vi gaa i flabet
og gnage ost og brød."

Hødre din fader og din moder!

En barneven har fortalt os følgende: I min barndom hjelte jeg to brødre, sønner af en kusf hjemme paa herregaarden. Den ældste af gutterne hed Karl, den yngste August. Karl var ingen snild gut, han havde et stift sind. Saalænge faderen levede, holdt han vistnoi Karl itsmølle, naar han var hjemme, men hans mor havde mange vanskeligheder med ham.

Faderen døde, og det blev nu tunge dage for enken med sine to gutter og en lidet pige. Karl blev mere og mere slem og forledede ogsaa sin yngre bror til ulydighed.

Jeg erindrer endnu, sjælt det er mere end 40 aar siden, hvordan jeg engang blev vidne til et optrin mellem gutterne og deres mor. Hun var en from, stille kvinde, og hun sørgete meget over sine sønners vildstaf.

Karl havde i kaadhed drebt naboen's kat paa en grusom maade, og havde narret sin bror til at være med. De havde paa en sondag formiddag, da deres mor og søster samt naboerne var i kirke, først stucht tilmaals paa det arme dyr og siden pint det tilbøde.

Da deres mor kom hjem og satte høre, havde de havde gjort, gav hun dem en alvorlig rebelse, men Karl svarede hende uforstammet, han tog ikke mod straf af en gammel kvinde. Da hun imidlertid vilde udfore sin tukt, sparkede han hende, saa hun faldt besvaret om. Børnene troede, at hun var død, og baade August og Anna begyndte at græde høit, men Karl stod der stiv og trodsig.

J det samme kom jeg ind i stuen og udbrød oprørt: "Karl, vi har legt mange gange sammen, men nu vil jeg aldrig have noget med dig at gjøre. Du har glemt det fjerde bud, og Gud vil straffe dig for det, det er jeg vis paa."

Jeg styrte hjem og fortalte mine forældre, hvad jeg havde været vidne til. De synede sig

hen for at se, om enken virkelig var død; da var hun imidlertid kvilnet til, men laa syg paa sin seng.

De to yngre søskende sad endnu grædenbe ved sengen, men Karl var sprunget sin vej. Han havde ikke bedet sin mor om tilgivelse, men havde truet med aldrig at komme igjen.

August og Anna blev fra nu af mere hjærlige og omhæggelige om sin mor; og da August ikke længere var under sin brors indflydelse, blev han en brav, arbejdsmægtig gut til støtte for sin mor og søster. Vi gik sammen til konfirmation og saa sat han tjente paa herregaarden, først som staldbut og senere som kusf. Han vedblev at bo hjemme hos sin mor og delte, hvad han tjente, med hende. Ogsaa Anna sat en god tjente og gjorde sin mor glæde.

Men hvordan gik det saa med Karl? Han drog til byen W., hvor han kom i lære hos en skomager. Han var snirk til at arbeide, og det syntes at gaa godt for ham en tid; men hans opførsel mod moderen laa dog som en bryde paa hans fællesskab; han havde aldrig fred i sin sjæl. Han var for stolt til at ydmige sig og bekjende sin synd for Gud og bede sin mor om tilgivelse, og saa gik aar efter aar. Efter seks aars forløb vilde han dog gaa til sin hjembygd. En sondag gik han aften med nogle kamerater, og paa veien vilde de bade i elven; bagefter vilde han saa gaa og besøge sin mor. Mens de nu badede, hørte kameraterne pludselig et skrig fra Karl; de saa ham fægte med armene og saa synke i dybet. Da han atter kom op, hørte de ham raafe, saa stenene kunde røres ved det: "Mor, mor, hjælp mig!" Saa sank han igjen. Inden kameraterne fandt ham tilhjælp og saa ham paa land, var livet udslukket.

Veslegutten i skogen for.

Veslegutten i skogen for,
tusled sig væl fra far og mor.
Munden var ganste blaa af hær:
"Du, aa du! her er mange her",
tænkte gutten.

Og han stabbet paa nægen fod
mellem graner og fururod.
Han var lidet hjemme hos mor:
"Men i skogen, her er jeg stor",
tænkte gutten.

Gud lagde den i en fordybning.

Gen mor i New York, der i stilhed sys-
lede med sit husarbeide, blev forstyrret
ved den rystende nyhed, der bragtes hende:
"Kom over til politistationen. Dit barn er
overført af en ekspressvogn."

Hun skyndte sig til stationen og fandt
sit barn omringet af fremmede. Lægen var
endnu ikke ankommen. Hun blev fortalt, at
hjulet gik over barnets ene fod, men ved
undersøgelsen kunde hun ikke finde nogen
skade paa fodben. Hun saa da til den lille:

"Min høre Willie, hvorledes kunde vogn-
nen gaa over din fod uden at knuse den?"

Willie saa sin mama ind i ansigtet og
svarede:

"Mama, jeg formoder, at Gud lagde fodben
i en fordybning."

O. a. R.

Oplosning paa gaader i nr. 23.

Sirkantgaade: S i n a
i v a r
n a i n
a r n e.

Begravede byer: 1. Paris.
2. Neapel.

Villedgaade: Har en fod, saar en nok sto.

Sirkantgaade.

a. a. a. a
d. d. i. i
i. g. n. n
n. n. l. o.

Det ordnet kan denne figur lases lodret og
vendt, da linierne betegner da:

En af de gamle norske guder
Et pigeavn
Et pigeavn
Et syredstab.

Begravede byer.

1. Hvor vi har haft mad, rider vi ikke herre.
(En hovedstad.)
2. Min foster skal bo dor i dor med mig.
(En by i Norge.)

3. Ellens lille fugl var død. (En by langt
nord.)

Nebusser

I

Denne bogstav betegner fulst for- og ejste navn.

M

B. K.

II

1 2 3

Holst Berentsen.

Fikserbillede.

Hvor er den forulykede turist?